

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele: Tereza Petrusková

Datum: 30.6.2020

Autor: Ondřej Belfín

Název práce:

Low-amplitude songs in songbirds (Tiché zpěvy u pěvců)

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Původním cílem práce bylo pokusit se dohledat všechny práce, které se zabývají zpěvy pěvců o nízké hlasitosti, roztrdit tyto zpěvy podle funkce a pokusit se sjednotit jejich názvosloví. To bylo velmi nejednotné a v tomtéž kontextu byly často používány různé termíny.

Struktura (členění) práce:

Práce má standardní členění. Na jednostránkový úvod navazuje krátká kapitola o terminologii ptačí vokalizace uvozující vlastní rešerši členěnou do sedmi kapitol. Práce končí jednostránkovým shrnutím.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Použité zdroje mi připadají více než dostatečné, Ondřej cituje přes 100 prací. Citování v textu splňuje formální standardy a citace jsou zařazeny korektně. Poněkud odstrašující je však samotný seznam literatury. Křestní jména autorů jsou někdy iniciálami, jindy celá (viz např. citace 1-9), případně chybí úplně (citace 36). Amelia R. Laskey je v seznamu dokonce zařazena podle křestního jména. U citací knih většinou chybí vydavatel. U řady citací (např. 23, 26, 43, 98, 101) není uveden časopis a u některých nelze poznat jejich zdroj vůbec (např. 40, 46, 84). Druhové názvy jsou občas kurzívou, ale jindy ne... a ve výčtu formálních chyb by se dalo pokračovat. Kdybych nevěděla, že Ondřej odevzdával práci pěkných pár dnů před termínem, myslela bych si, že seznam literatury lepil na poslední chvíli.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Jazyková úroveň je velmi slušná. Práce je psána anglicky, což však vzhledem k Ondřejovu studijnímu pobytu v Austrálii a obecnému nedostatku české bioakustické terminologie bylo pro pisatele spíše výhodou než výzvou. V práci jsou vhodně začleněny tři tabulky. Práce neobsahuje žádné obrázky.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Ondřejovi se podařilo dohledat pravděpodobně všechny práce, které se zabývaly tichými zpěvy anebo je alespoň zmiňovaly, a to i včetně těch velmi starých. Toto nasazení velmi oceňuji a stejně tak i to, že je všechny detailně přečetl. Na druhou stranu, další z původních cílů práce, a sice rozřadit je podle kontextu a podle něj sjednotit názvy, se Ondřejovi nepodařilo.

Při našich četných diskusích jsem se dozvíдалa jen to, že to nejde, aniž bych však

viděla alespoň nějaký pokus, který by mě přesvědčil o nemožnosti mých požadavků. Jasně mi to není doposud, zejména po shlédnutí souhrnné tabulky číslo tři. Sice se oba shodneme, že pro zpěv během ontogeneze je vhodné používat termín „*subsong*“. Proč ale nelze vyčlenit termín „*soft song*“ pro samčí interakce, když je použit v v třech studiích z osmi, zatímco zbylých pět používá různé další termíny? Navíc by v tabulce měl být kontext samčí interakce uveden i u strnada zahradního, protože minimálně v polovině z citovaných prací je termín „*soft song*“ uveden právě při interakcích samců. Ondřej sice správně rozebírá fakt, že rozhodně neplatí obecně, že „*soft song*“ signalizuje agresivitu, nicméně to se nijak nevylučuje s tím, že pro interakce mezi samci by to mohl být vhodný termín. Z obdobných důvodů bych pro interakce samce se samicí zavedla na základě této rešerše termín „*whisper song*“, protože v nalezených pracích v daném kontextu tento název převažuje.

Ondřej k rešerši přistoupil po svém a sestavil ji z hlediska historického vývoje termínů používaných pro zpěvy o nízké hlasitosti. To mělo za následek nejen změnu názvu práce, protože původní název „Funkce tichých zpěvů“ už obsahu neodpovídal, ale i sklouznutí textu k formě „čtenářského deníku“. Jednotlivé práce jsou obvykle více či méně detailně popisovány jedna za druhou, čtenář se tak často utápí v jednotlivostech a neví, co si odnést.

Tiché zpěvy nakonec Ondřej rozčleňuje na základě struktury. Z mého pohledu není toto členění ideální, zejména proto, že zatímco to, zda reaguje samec s jiným samcem anebo se samicí, se obvykle při pozorování pozná, struktura zpěvu nikoliv. Navíc získat nahrávky tichých zpěvů není úplně snadné. A i když je možné, že v budoucnu se podaří odhalit tiché zpěvy i u dalších druhů, nemusí strukturou zapadnout do Ondřejova členění.

Na závěr mě poněkud zklamala kapitola týkající se současných hypotéz o funkcích tichých zpěvů. Ta mohla text pěkně uzavřít, je však odbytá na necelé jedné straně. Přes všechny uvedené výtky je však jasné, že Ondřej do dané problematiky pronikl a velmi dobře se v ní orientuje, což bylo zjevné při našich diskusích. Proto práci hodnotím stupněm velmi dobře s důrazem na slovo velmi.

Otázky a připomínky oponenta:

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukktrat@email.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, Praha 2.